

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 379/2024-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetihó v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **EPHRAIM TRANS s.r.o.**, Holubyho 14, Košice, IČO 46 431 802, zastúpenej Advokátska kancelária JURIKA & KELTOŠ, s. r. o., Mickiewiczova 2248/2, Bratislava, proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 10Co/28/2023-619 z 31. januára 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. mája 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 4 ústavy rozsudkom krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a napadnutého rozsudku vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou podanou 27. marca 2017 Okresnému súdu Dunajská Streda domáhala proti žalovaným zaplataenia 1 114 eur s príslušenstvom z titulu vydania bezdôvodného obohatenia za neoprávnené užívanie pozemku v jej vlastníctve v k. ú. Kvetoslavov. Okresný súd rozsudkom č. k. 11C/17/2017-539 z 21. júla 2022 nepripustil čiastočné späťvzatie žaloby voči jednej zo žalovaných (I. výrok), žalobu zamietol (II. výrok) a žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania voči sťažovateľke v plnom rozsahu (III. výrok).

3. Krajský súd napadnutým rozsudkom odvolanie podané sťažovateľkou proti rozsudku okresného súdu v časti (smerujúce proti jeho I. výroku) odmietol a v časti rozsudok súdu prvej inštancie (v jeho II. a III. výroku) potvrdil. Krajský súd zároveň priznal žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 14. marca 2024.

4. Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tak, že súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru, keď kvalifikoval sporný pozemok ako príľahlý pozemok k bytovému domu, v ktorom sa nachádzalo šesť bytových jednotiek vo vlastníctve žalovaných. Uviedol, že pozemok spĺňal obslužnú funkciu vo vzťahu k predmetnému bytovému domu, teda slúžil aj v žalobe časovo vymedzenej dobe výlučne žalovaným, predovšetkým na prístup do bytového domu, nachádzala sa na ňom žumpa, ako i stojisko pre smetné koše, tiež záhradky, drobné stavby či prístrešky. Konštatoval, že predmetný príľahlý pozemok tvorí so stavbou bytového domu, ako i so zastavaným pozemkom jeden funkčný celok s prihliadnutím na jeho polohu i trvalé využitie. Z dôvodu, že vecné bremeno k príľahlému pozemku vzniklo priamo zo zákona, odkazujúc pritom na § 23 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov, nebolo rozhodujúce, či príslušný orgán a z akých dôvodov odmietol urobiť záznam o vzniku tohto bremena vo vzťahu k dotknutej nehnuteľnosti.

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, argumentujúc, že proti nemu nie je v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) prípustné dovolanie, a namieta, že súd v rozpore s ústavou obmedzil jej vlastnícke právo, keď dospel k záveru, že príľahlým pozemkom k jednému bytovému domu je celá sporná parcela v jej vlastníctve, ku ktorej majú žalovaní podľa súdu právo zodpovedajúce vecnému bremenu, a to bez toho, aby sa riadne vysporiadal s ústavnou požiadavkou obmedzenia vlastníckeho práva v nevyhnutnej miere. V podstatnom tvrdí, že napadnutý rozsudok nie je riadne odôvodnený a vykazuje znaky arbitrárnosti z dôvodu absencie vysporiadania sa s jej zásadnými námietkami uplatnenými v odvolaní. Argumentuje najmä tým, že súd nevykonal navrhované listinné dôkazy, pričom išlo o také dôkazy, ktoré majú preukazovať takú skutkovú okolnosť, ktorá je pre meritórne posúdenie nároku významná, a preto neobstoja jeho skutkové a právne závery. Z uvedených dôvodov považuje napadnutý rozsudok za zmätočný a ústavne neutržateľný.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a jej základného práva na ochranu vlastníctva (čl. 20 ods. 4 ústavy) rozsudkom krajského súdu, ktorým bolo jej odvolanie v časti odmietnuté a v časti bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený.

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39

zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd. Sťažovatelia nemajú podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a stabilizovanej judikatúry ústavného súdu na výber, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany využijú, ale sú povinní postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Iba za predpokladu, že sťažovatelia vyčerpajú všetky im dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie sú úspešní, môžu sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. I. ÚS 207/2020).

9. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 CSP je založená na princípe univerzality, čo znamená, že dovolaním možno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie skončilo. Dovolanie je prípustné, ak odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pojem „procesný postup“ v § 420 písm. f) CSP je potrebné vyložiť v kontexte pojmu práva na spravodlivý proces, ktorého súčasťou je aj právo na náležité odôvodnenie rozhodnutia zodpovedajúce kritériám podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

10. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti odôvodňuje porušenie svojich základných práv na súdnu ochranu a na ochranu vlastníctva najmä tvrdením o arbitrárnom odôvodnení, ale aj zmätočnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu, taktiež rozporuje nevykonanie pre vec podstatných dôkazov a z toho plynúce nesprávne skutkové a právne závery krajského súdu. Možnosť uplatnenia aj týchto sťažovateľkou uvedených dôvodov ako dôvodov na podanie dovolania vo svojej rozhodovacej činnosti judikoval aj samotný Najvyšší súd Slovenskej republiky, a to napr. v uznesení sp. zn. 6 Cdo 155/2017 z 25. októbra 2017 (medzi uplatniteľné dôvody dovolania uviedol napr. odňatie práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, nedodržanie práva na riadne odôvodnenie rozhodnutia či na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu, pozn.).

11. Vychádzajúc z dôvodov ústavnej sťažnosti, v danej veci sťažovateľka nepodaním dovolania podľa § 420 písm. f) CSP proti napadnutému rozsudku krajského súdu nevyčerpala právny prostriedok, ktorý jej priznáva zákon na ochranu jej základných práv a slobôd.

12. Meritórne preskúmanie ústavnej sťažnosti ústavným súdom v situácii, keď sťažovateľka nevyužila prostriedok ochrany svojich práv, ktorý jej zákon účinne poskytoval, teda nepodala dovolanie, hoci ho podať mohla a mala, by bolo porušením princípu subsidiarity ako sťažnostného atribútu vzťahu medzi ústavným súdom a sústavou všeobecných súdov, na ktorom je založené rozhodovanie o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. III. ÚS 562/2017).

13. Sťažovateľka disponovala vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu mimoriadnym opravným prostriedkom – dovolaním, ktorý však ako sama tvrdí, nevyužila. Sťažovateľka netvrdila, o to viac nepreukázala dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by umožňovali neprihliadať na nevyčerpanie dovolania (§ 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Ústavný súd z uvedených

dôvodov ústavnú sťažnosť sťažovateľky podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jej neprípustnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. augusta 2024

Peter Molnár
predseda senátu